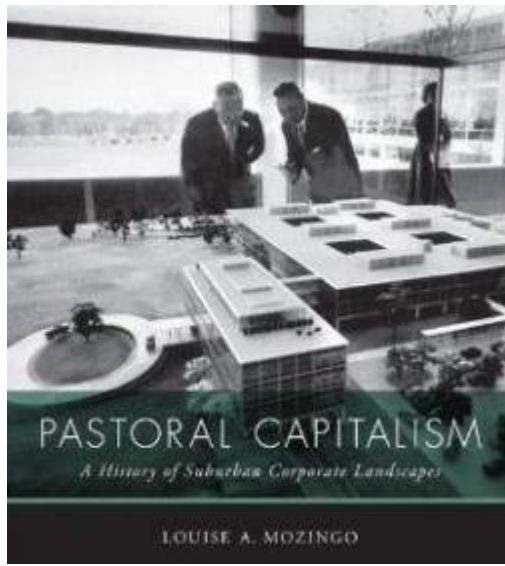

KAPITALISMO PASTORALA. PARKE TEKNOLOGIKOEN SORRERA

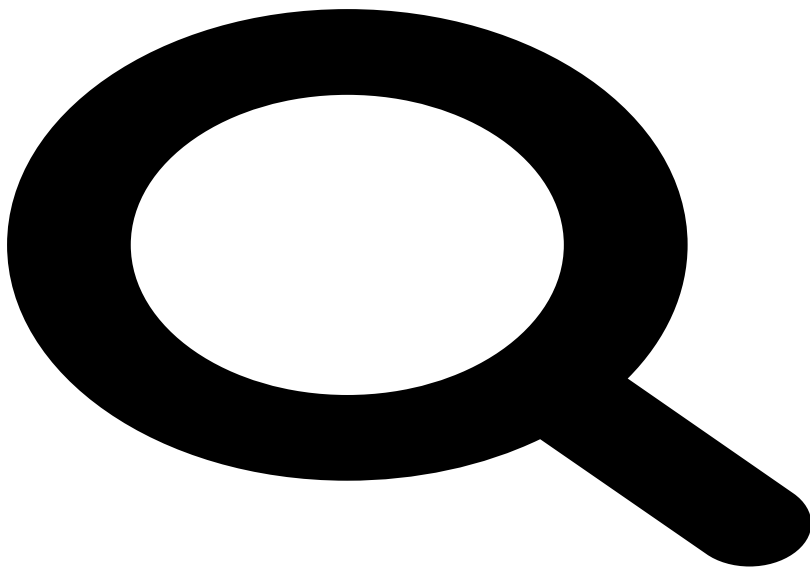
Posted on 29/02/2012 by Naidar

Gauzak, gehienetan, ez direlako bakarrik . Baina han egon direnean, beti da zaila gelditu eta pentsatzea nondik datozen, zergatik diren horrela eta nola iritsi garen. Gauza bera gertatzen da hiri-funtzionamenduan eta hirien morfologian. Hiria, azken finean, herentziatzeko eraikuntza bat da, ideien, prozesu historikoen eta, agian, kasualitate txikien gainean eraikia. Eta horrela aurkitzen dituzu, historiaren metaketa guztiz ausazkoa izan balitz bezala. Dentsitateak, zonifikazioak, erabileren banaketa, eraikinen altuerak,...hiria espazioan antolatzen duen edozein elementuk badu, ordea, historia, non, hein handi batean, hirigintza prozesuak interesei, orekei eta gatazka sozialak, botere indar handiek moldatutakoak.

Hau da **parke teknologikoen, parke industrialen** eta, oro har, erabilera ekonomikoetarako **espazio periferikoen** kasua. Hirietako **periferia**etan ikustera ohitu gara. Suposatzen dugu hau dela haien lekua eta hor aurkitzea espero duzula. Liburua [Kapitalismo pastorala. Aldiriko Paisaia Korporatiboen Historia](#), [Louise A. Mzingo](#)k, gaur egungo industria-ekoizpenaren lurralde-antolamenduaren forma berezi eta ezaugarri honen irakurketa historikoa egitea proposatzen du. Azken finean, nola aterata ginen aldirietako espazioak korporazio handien I+G jarduerak, enpresa horien egoitzak edo hirugarren jarduerako bulegoetarako garapenak hartzeko egokienak zirela? Noiz hasi zen dinamika hau? **Nork sustatu zuen eta zer arrazoi erabili ziren?**

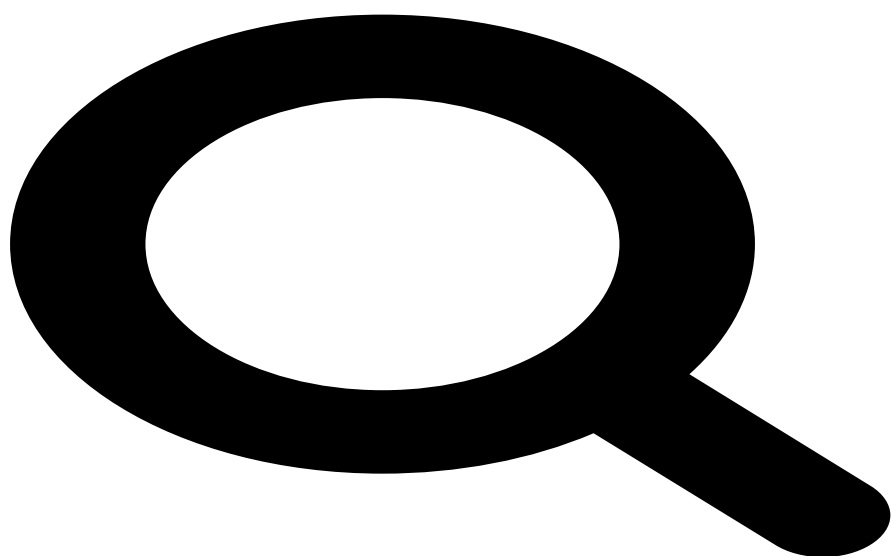
Galdera horiei erantzutea da liburu honen helburua, irakurtzea merezi duena bai **geografia ekonomikoan eta enpresa-kudeaketan zein arkitekturan, hirigintzan eta paisaigintzan interesa dutenentzat**, liburua **a. testuinguru ekonomiko jakin**n (Bigarren Mundu Gerraren amaiera Estatu Batuetan) eta **enpresa testuinguru** jakin batean (korporazio profesionalizatu, hierarkiko eta funtzional handiaren gorakada) arrazoiak azaltzeko. gako-tipologia honen jaiotza eta hedapena azken berrogeita hamar urteotan mundu garatuan zehar lurralde-hedapen-eredu nagusi izan den **Amerikako hiri eredu**a ulertzeko.

Egileari jarraituz, segidan garatu diren hiru tipologia bereiz ditzakegu, **campus korporatibotik** (lehen enpresa I+G zentro edo unitateen zentralizazioa eta aldirikoa), **poligono korporatibo**etatik (zentralizazioa eta periferia). administrazio-eraikinen eta egoitza korporatibo) eta **bulego-parkeak** (zerbitzu zientifiko-teknologiko aurreratuen jarduerak okupatzeko periferiako garapen espezializatuak). Lehenak 1940ko hamarkadaren erdialdean hasi ziren argia ikusten. eta laster, 50eko hamarkadaren hasieran, azken hau sortu zen alokairu-bulegoen parke handiek argia ikusi ez zuten bitartean hamarkada horren amaierara arte, aurreko esperientzietatik ikasten ari zen prozesu metatuan.

Horietan guztietan ia mugikor mantendu diren **diseinu ereduak** aurkitzen ditugu gaur arte: 2-4 solairuko eraikinak leiho handiekin, estetika abangoardista baina zuhurra, berde zabal eta bukoliko baten artean diluituta. zuhaitzen paradisua, lur-lerro gorabeheratsuak, laku artifizialak, isiltasuna, aparkaleku zabalak, sarrerako ateak, autobiderako berehalako sarbidea, etab. Eta berez artifizial den agertoki hori dela egileak garapen mota honen lehen aldarrikapenetako bat dela aipatzen du: lantokia eskaintzea **ingurune pastoral eta bukoliko** batean ikertzaile taldeentzat aproposa dena eta oso. -herrialdeko enpresarik handienak sartzten hasi ziren eta enpresek ordura arte jardun zuten hirigune saturatu, gatazkatsu eta desordenatuetatik atera nahi zituzten langile kualifikatuak. Eremita estetizatua benetako auzo-bizitza osatzeko aldarrikapen gisa.

Industrial osteko lan ereduaren sorreraren isla da, korporazio handiek (Bell, At&T, General Motors, General Foods,...) bultzatutako garaian. Garai hartan Estatu Batuetako gobernuak egindako inbertsio publikoa (horri buruz zerbaite irakur dezakezu [The Great Reset](#) buruz hitz egin genuen aspaldi) beren ikertzaile eta medikuen plantilla zabaltzen dute garapen teknologikoko jarduerari handi bat garatzeko, perfekzionatutako kudeaketa korporatibo funtzionalaren arrakastari esker. urte haietan.

Erresoluzio espaziala partikularra -

David Harveyren atzetik, egileak harrigarriro ahaztuta-, non konpainia fase ekonomiko berrira egokitzen den, haien beharrei irtenbideak emanez, lurraldea eta hiriak birkonfiguraturaz bidean. Liburuaren istorioak bikain sakontzen du garai hartako enpresa handien erabakien nondik norakoak, agintariekin izandako negoziatioetan, garapen horien mirariak saltzeko iragarki-gastu handiak, arkitektura-enpresen kontratazioan, etab. Hori dela eta, liburua paisajismoaren historia baino askoz gehiago da, baina normalean bakarka kontuan hartzen ditugun alderdiak bikain erlazionatzen ditu edo denak testuinguruan batzen ez ditugunak. Izan ere, egileak aitortzen du, besteak beste, liburua [Munduko teknopolokoak: XXI. mendeko industria-multzoen sorkuntzak](#) (Manuel Castells eta Peter Hall) kapitalaren, politikaren, hezkuntzaren eta botere teknologikoen zentro horien arteko harremana aurreratu du jada. , eta horri mapa osoa osatzen duen kezka espaziala, arkitektonikoa eta urbanistikoa gehitzen dio.

Marketing ahalegina izugarria da liburuan nabarmentzen den alderdirik esanguratsuenetako bat. Azken finean, aldiriko bizitzaren **Amerikako ametsa** eta "herrialdeko zure paradisu txikia" pil-pilean zegoen garai hartan eta iragarkietan, liburuxketan oinarritutako irudimen kolektiboan txertatzea beharrezkoa zen. eta izpi katodikoak. Eta pastoral berdea beti itxura ona du higiezin liburuxketan. Gaur egun ere arau orokorra da. Baina **hirien ihesbide estrategia** honek ere bere salmenta puntua izan zuen Gerra Hotzaren ondorioz, liburua erreskatatuta, segurtasun nazionalaren argudioak ere **beldurra nuklearra** sendoa jotzen zuten enpresek erabili baitzituzten. > hiriak utzi eta hiriguneetako produkzio- eta negozio-guneak sakabanatu behar diren justifikazio gisa. 20ko eta 30eko hamarkadetan industria-fabrika handiek hiriguneetatik alde egin zuten eta orain I+G unitateen eta korporazioen kudeaketa administratiboaren zentroen garaia zen, langile

kualifikatuei egoitza-aldirietako estetika bera eskainiz beren lan-inguruneetarako, **modu bakarra**. **langile horiek erakarri** eta bizitegi-auzoetako biztanle eta politikariek gatazka saihesteko (eta, bidenabar, industriak ere < strong>gatazka herrikoi eta sindikaletatik urruntzea). Eta horrela egiten dute bizitza bukolikoa, teknologia, aurrerapena eta familia bezalako **balioak** batuz, forma arkitektonikoan eta imaginario konkretu batean.

Garaiak dira, halaber, gaur arte iraun duten kluster formako lehen kontzentrazio teknologikoak osatzen hasi ziren garaiak. Bostongo **Route 128** edo San Frantziskoko **Silicon Valley** izenez ezagutzen dugunaren hasiera dira. Gaur egun oraindik irudimenean dauden ideiak dira eta ezer berri ez dela erakusten dutenak, ezta ospetsua ere [Appleren egoitza berria](#), iraultzaile gisa agertzen dena eta, urratsez urrats, negozio-logika bati eta bati erantzuten diona. 50eko hamarkadan General Foods edo Deere & Company bezalako enpresek eraiki zuten egoitzan aurki dezakegun forma arkitektonikoa eta hirigintza. Garai hauek dira **Stanford Research Park** (erdikoa Silicon Valley-ri buruzko kontakizunean) edo Ipar Carolinako **Research Triangle Parka**, parke handien erreferentzia historikoa. Gaur egun imitatzen jarraitzen dugun teknologiak. Espazio hauek guztiak korporazio handien bultzadaz (kasu batzuetan, praktika monopolistagatik kondenatuak) baina gobernuaren laguntza zabalarekin sortzen diren garaiak dira. Eta, ez dezagun ahaztu, [Margaret O'Mara](#), jadanik adierazitakoa < a href="http://press.princeton.edu/titles/7859.html" target="_blank" rel="noopener">Cities of Knowledge: Cold War Science and the Search for the Next Silicon Valley Silicon Valley-ko kondaira ezin da interpretatu ezagutza-espazio horiek sortzeko inbertsio publikoak izan duen paper erabakigarria kontuan hartu gabe.

Eskualdeko eta hiriko ekonomia ezin da ulertu gaur egun teknologia eta industria parkeek jarduera ekonomikoa kontzentratzeko espazio gisa duten papera kontuan hartu gabe. Gehiengo dinamikak eredu amerikarra errepikatze joera izan du. Hirigune historikoen nagusitasunagatik bizitegi-aldirietako ereduak Europan ezartzeko askoz ere zailtasun handiagoak izan dituen bezala - azken hamarkadetan hiri-hedapen-efektu nabarmena izan dela egia den arren-, **subkontratazio ereduaren ekonomia (eta bere hiri-hausnarketa) Ipar Amerikako ereduari** jarraitu dio. Azken boladan, ia **udal bakoitzak bere industria edo bulego parkea garatu du kanpoaldean eta udal gaindiko agintariek parke zientifikoak eta teknologikoak agindu dituzte kanpoaldean. Eta duela gutxi, eta modu ia hutsalean, I+G jarduera horiek hiriguneetara erakartzeko saiakera egin da, bai modu planifikatuan berrikuntza zentro edo uharteren bidez, bai sare deszentralizatuen bidez. espaziok. Gaur ikusten dugu nola [Londres](#) eta [New Yorkk](#) ekonomia digitalaren eta startup-en beharrei erantzuten dieten espazio teknologikoen mapa propioa marraztu du. Eta hiri guztietan, sortzen ari diren elkarlanerako eta coworking espazioak espazio horiek kanpoaldean kontzentratzeko aurreko alternatiba gisa sortzen dira. Eta, ez ezik, korporazio handi batzuk beste bide batetik hasi eta beren**